

„...munkába lépésével kapcsolatos egyes kérdések...”

A mondattörék, melyet önkényesen ragadtam ki a *Minisztertanács 1023/1976. számú határozatából*, némi magyarázatra szorul. Az alábbiakban a pályakezdő orvosok elhelyezkedéséről, az eredményekről és gondokról adnék vázlatos áttekintést.

Mint ismeretes, a minisztertanács határozatot az érintett ágazatok részéről rendeletek, végrehajtási utasítások követték. 1977 februárjában látott napvilágot az Egészségügyi Minisztérium 1/1977. számú rendelete, mely az orvostudományi egyetemeken végzett pályakezdő szakemberek munkába lépését szabályozza. Az első tapasztalatok összegzésénél tartunk, a kép nem teljes: *sikerül-e vajon enyhíteni a területi szakemberellátás aránytalanságait?*

Helyzetkép

Mindenekelőtt ismernünk kell egészségügyünk *munkaerőhelyzetét*, mely jelen pillanatban kétségtelenül ellentmondásos és a feszültségektől sem mentes. A kérdés nem vizsgálható külön sem az egészségügy általános fejlődésétől, sem a népgazdaság

helyzetétől, (utóbbiba beleértve az általános munkaerőhelyzetet is). A IV. ötéves tervidőszak legjelentősebb eseménye ágazatunkban az egészségügyi törvény minden állampolgár részére ingyenes egészségügyi ellátást biztosított. A jog kimondása mellett e tervidőszakban kétségtelen fejlődés mutatkozott az intézményhálózat és a szolgálatok területén, mely azonban korántsem volt zavartalan. Általában megállapíthatjuk, hogy ezen tervidőszakra az egészségügyi szükségletek gyors növekedése volt jellemző, ettől jelentősen elmaradtak azok kielégítésének lehetőségei. Erzékeltetésül egy adat: a IV. ötéves terv időszakában a szociális és egészségügyi intézmények, szervek létszáma 33 000-rel nőtt! Ez a növekedés legnagyobb részt hálózatbővítéssel kapcsolatos.

Mi a helyzet az orvosi munkaerő területén? Ezen tervidőszakban több mint 3000-rel emelkedett az orvosi állások száma, ezzel együtt növekedett azonban a betöltetlen orvosi állások mennyisége is. Ebből adódóan a végzős és munkahelyet változtató orvo-

sok a számukra legkedvezőbb helyeket választották, mely azonban fokozta a megyék és szakok orvosellátottságában meglévő arányait: kialakultak az ún. „hiány megyék” és „hiány szakmák”.

A statisztika száraz nyelven ez a következőket jelenti: bár Magyarország orvosellátottsági szintje nemzetközi összehasonlításban kedvező (10 000 lakosra 22,3 dolgozó orvos/jut), mégis *relatív orvoshiány* van, mely elsősorban a falvakat és kisvárosokat érinti. Az üres orvosi állások aránya 1975-ben országosan 8,7% volt. Az országos átlagnál lényegesen magasabb ez az arány Szabolcsban (18,8), Borsodban (16,3), Békésben (15,9) és Nógrádban (13,5). Ez a tendencia ezekre a megyékre évek óta folyamatosan jellemző, csakúgy, mint vannak orvossal az országos átlagnál jobban ellátott területeink is (Csongrád is!).

Bizonyos hiányszakmákban is hasonló a helyzet: a KÖJÁL orvosi állásainak 18,4%-a üres volt 1975-ben. A relatív orvoshiány által előállított helyzetet súlyosbította az egészségügyi intézményeink szervezeti széttagoltsága, a má-

Szembeszél Portugáliában
(2. oldal)Irodalmi összeállítás
(4. oldal)Húsz éves a Művészeti Kollégium
(5. oldal)Minimum: bronz fokozatú szinten
(7. oldal)

sod- és mellékállások túlzott elbűnjázása, az orvosok orvosi képesítést nem igénylő (döntően adminisztratív) munkával való túlzott megterhelése. Az Egészségügyi Minisztérium már a kormányhatározat megszületése előtt intézkedéseket fogantatosított a megyei aránytalanságok felszámolására, bizonyos javulás mutatkozott is e téren az utóbbi időben. A probléma enyhítésében legtöbb helyen jelentős szerepet vállaltak a helyi tanácsok is.

A pályázás

A helyzetkép után visszatérve a miniszteri utasításra: az egészségügy területén eddig is meglévő pályázati rendszer általánosságától van tulajdonképpen szó. Az egészségügyi miniszter évente központilag határozza meg a pályakezdő orvosok számára kiriható állásokat (ez az első évben mintegy 15%-kal volt több a végzős hallgatók számánál). A pályázatok lebonyolítása lényegében 3 „forduló”-ban történik. A benyújtott pályázatokat az egyetem véleményével látja el és a munkáltatókhoz továbbítja, mely vé-

gül dönt a pályázó kérdésében. Az első és második fordulón 3, a harmadikban 1 álláshelyre lehet pályázatot benyújtani. Akik e három fordulón sem tudtak elhelyezkedni, a következő évben végzetekkel együtt ismét pályázhatnak, a pályázaton kívüli elhelyezkedéshez pedig a miniszter előzetes hozzájárulását kell megszerezni.

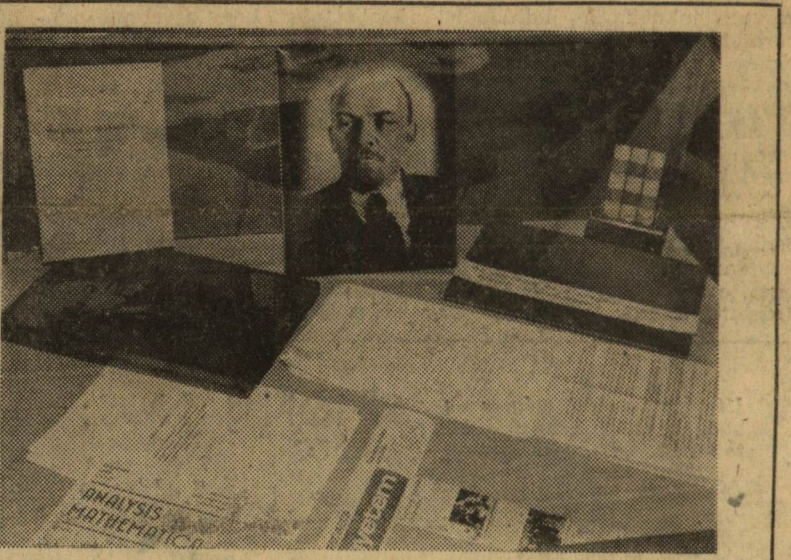
A társadalmi és jogszabályi viszonyok áttekintése mellett szeretném arra felhívni a figyelmet, hogy e kérdéssel ifjúsági szövetségünk is behatóan foglalkozik az utóbbi időben. A KISZ IX. Kongresszus beszámolója így fogalmaz: „A probléma évek óta napirenden van, de a helyzet nem javult számottevően.” A rendeletekkel kapcsolatosan számos feladat jelentkezik KISZ-szervezeteinkben, melyekre az elkövetkező mozgalmi periódusokban a korábbinál jóval nagyobb erővel kell koncentrálni.

Mindenekelőtt többet kell foglalkoznunk a *hallgatók pályára való felkészítésével*, a hivatásukat kifejlesztésével és elmélyíté-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Odessza
— Szeged

Az Odessza megyei barátsági hét keretében október 7-én nyitották meg a József Attila Tudományegyetem és a Szegedi Orvostudományi Egyetem közös kiállítását a JATE KISZ-klubban. A fotótárlat az odesszai testvérintézmények életéből elcsúszott pillanatokot mutatta be. Lapunkban a kiállítás anyagából láthatók részleteket. (Balra: Odessza—Szeged kiállítás, jobbra: Az együttműködés dokumentumai-ból.)

A NOSZF 60. évfordulója
tiszteletére

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünneplésére szervezett programsorozat keretében felsőoktatási intézményeink újabb megemlékezéseket, jubileumi rendezvényeket tartottak, illetve tartanak október második felében és november elején.

Október 18-án a szovjet könyv ünnepe alkalmából nyílt kiállítás a JATE KISZ-klubjában. A szovjet költők, írók, valamint neves más országbeli szerzők Szovjetunióval foglalkozó írásai-ból válogatott könyvtárlatot dr. Rácz János oktatási rektorhelyettes nyitotta meg, majd Vajda Márta, a Szegedi Nemzeti Színház művésze Ady és József Attila verseiből mondott el összeállítást. (A könyvbemutatót november 14-ig tekinthetik meg az érdeklődők.) Ugyanezen napon a Szovjetunió premierplanban címmel rendezett nagyszabású vetélkedőt a JATE KISZ-bizottsága. A másfél órás szellemi verseny során a három kar, valamint a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola öt-öt fős csapatai adtak számot a Szovjetunióval és a 60 év eseményeivel kapcsolatos történelmi, politikai, irodalmi, zenei, képzőművészeti, valamint sportbeli ismereteikről. A vetélkedő első három helyezett együttese értékes jutalomban részesült.

Október 20-án, ugyancsak az

évforduló tiszteletére, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola disztermében Felolvasó Emlékülést rendeztek. Az egész napos rendezvény plenáris ülését dr. Moholi Károly főigazgató nyitotta meg, majd dr. Fehér István tanszékvezető főiskolai tanár tartott referátumot A Marxizmus—Leninizmus Tanszék és más tanszékek világnézeti nevelőmunkája koordinálásának szükségessége, lehetőségei és feladatai a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán címmel. Az előadást követően korreferátumokra került sor. A délután folyamán a politikai gazdaságtan, filozófia és tudományos szocializmus szekciók ülésein vitatták meg a résztvevők a plenáris ülésen elhangzottakat.

November 3-án jubileumi ünnepeket tartanak felsőoktatási intézményeink. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola a Szabadság Filmszínházban rendezte ünnepségét. A Szegedi Orvostudományi Egyetem e napi ünnepségsorozatát a Vértranszfúziós Állomás átadásával veszi kezdetét, ezt követően adják át rendeltetésének az új Központi Kutatólaboratóriumot. A jubileumi ünnepekre a Központi Épület aulájában kerül sor, ahol dr. Petri Gábor rektor mondott ünnepi beszédet. Délután a Szemészeti Klinikai előadótermében ünnepi ta-

nácsülést rendeznek, amelyen dr. Bárány Ferenc intézetvezető adjunktus, valamint dr. Szekeres László tudományos rektorhelyettes tart előadást. Ugyanezen a napon a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nagytermében a főiskola és a Bölcsészettudományi Kar közös szervezésében ünnepi koncertre kerül sor. A műsorban szovjet írók, költők, zeneszerzők művei szerepelnek.

November 4-én délelőtt a Központi Épület aulájában rendezte meg a NOSZF 60. évfordulója alkalmából jubileumi ünnepségét a József Attila Tudományegyetem. Az ünnepi ülésen dr. Csáthi Dániel tanszékvezető egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet. Közreműködik Jachinek Rudolf, a Szegedi Nemzeti Színház művésze, valamint az Egyetemi Énekhar.

November 10-én ugyancsak az aulában a József Attila Tudományegyetem Marxizmus—Leninizmus Szakcsoportjának, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Marxizmus—Leninizmus Intézetének, valamint az MSZMP Oktatási Igazgatóságának közös szervezésében ünnepi tudományos ülésre kerül sor. Az egy napos rendezvényen az októberi forradalom világtörténelmi jelentőségéről hangzanak el referátumok és korreferátumok.

KLUBJAINK AJÁNLIJÁK

JATE-klub:
Október 24. 20 óra: A 100 Folk Celsius együttes koncertje.
Október 25. 19 óra: Fotókör — Diaporáma est; házigazda: Márton Géza.
21 óra: Jazz-klub — közreműködnek: Vági-ék.
Október 26. 18 óra: Magyar Néprajzi Filmtéka — a filmeket válogatja: Moldován Domokos.
21 óra: BBS — vitavezető: Stocker Károly.
Október 27. 16 óra: Külpolitikai kör — előadó: Gellért Gábor, a Magyarország munkatársa. Téma: Olaszország.
18 és 20 óra: a Dunaújvárosi Bemutatószínpad vendégjátéka. Műsoron — Czako Gábor: Disznójátékok című komédiája.
Október 28. 16 óra: A műelemzés elméleti és gyakorlati kérdései. Előadó: dr. Kanyó Zoltán és dr. Kelemen János docensek.
19—24 óra: Horváth-disco
Október 29. 19—24 óra: Cirok-disco.
Október 31. 20 óra: Kormorán-klub.
November 1. 21 óra: Szexológia — vezető: Korányi Tamás.
November 2. 20 óra: Szabadság katonái című kétrészes szovjet film vetítése.
November 3. Zártkörű rendezvény.
November 4. 19—24 óra: Disco.
November 5. 20 óra: Gyöprugi.

November 14. 19 óra: Ady-réz-karckiallítás megnyitója.
19.30 óra: Ady irodalmi est.
20 óra: Ady Endre szavalóverseny.
SZOTE-klub:
Október 28. 20 óra: Táncház
Október 29. 19 óra: Szudán—magyar barátsági nap.
21 óra: Bene-disco.
Október 31. 20 óra: Pince-kabará.
November 1. 18 óra: „A”-szekciók foglalkozása.
20 óra: Könnýzenei szekció — Tolcsvay-trió.
November 3. 20 óra: a NOSZF ünnepe
November 4. 19 óra: Jugoszláv—magyar barátsági est.
November 7. 20 óra: Szoteárum Poljtikum.
November 8. 18 óra: „B”-szekciók foglalkozása.
Tamási Áron klub:
November 1.: Tanári hangverseny (a diszteremben).
November 2.: Politikai vetélkedő a NOSZF 60. évfordulója tiszteletére.
November 3.: A Nagy Október kiállítás megnyitása.
November 9.: Stereo Jazz Rock-est (Kovács Sándor műsora).
November 11.: Halál Firenzében (Thomas Mann-est).
November 14.: Szeged néprajzi sajátosságai (Felföldi László műzeológus előadása).